

EEN UITGAVE VAN
MSX-CLUB
"WEST-FRIESLAND"

NR. 1

*Original supplied by Bas Kornalijnslijper
Scanned by Albert Beevendorp
Converted to PDF by HansO, 2002*

REDACTIONEEL

Zo, dit is dan het eerste MSX-blad voor de regio West-Friesland. Om te beginnen wil ik U hartelijk bedanken voor het grote succes van de eerste infomiddag van 25 mei jl. Het was er zeer druk en voor iedereen was er wel wat te zien of te doen.

Omdat ik vind dat er in deze regio veel te weinig aan het MSX-systeem gedaan wordt, heb ik het initiatief genomen om een club/gebruikersgroep op te richten. En aan de reacties was te merken dat deze club zeer welkom is hier in West-Friesland.

Door de zomervakantie is het 'KULTUREEL CENTRUM DE HUESNOLEN' tijdens de maanden juni en juli gesloten. De bedoeling is om de tweede infomiddag te houden op 24 augustus. Hierover krijgt U nog nader bericht toegestuurd.

Voor alle duidelijkheid nog even de bedoelingen van de club :

- Het uitwisselen van ervaringen en ideeën (Hiervoor kunt U uw eigen programma's meenemen en evt. uw computer).
- Het verkopen/kopen/ruilen/demonstreren van diverse MSX-produkten. (Dit kunnen uw eigen geschreven programma's zijn).
- Via de club is het mogelijk om U te helpen bij de aankoop van MSX-artikelen. Ook reparaties zijn mogelijk. Door diverse bedrijven wordt er een flinke korting aan clubs gegeven op hun produkten.

Op deze tweede clubmiddag zal weer zeer veel te zien zijn.

Als U dit clubblad leest zal U waarschijnlijk wel opvallen dat er zeer veel artikels door mij zijn geschreven. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat ik iedere maand een heel clubblad in elkaar zet. Dus bij deze vraag ik U om ook eens wat op papier te zetten. (ervaringen, advertenties, speltips, enz). In dit blad vindt U veel artikels over de activiteiten van de club.

Er zijn plannen voor een 'public-domain-bak'. Hierover en over andere activiteiten van de club dan kunt U altijd bij mij terecht.

Bas Kornalijslijper

TURBO 7 MHZ

De MSX-2 computer werkt normaal met een kloksnelheid van 3,58 MHz. Als dit wordt vergeleken met andere computer systemen, zal U tot de conclusie komen, dat dit niet echt snel is. Maar dit is te verhelpen. Er is veel onderzoek naar geweest, maar het is nu mogelijk om de kloksnelheid van uw computer te verdubbelen. Dit houdt in dat veel programma's sneller gaan werken. Deze uitbreiding is niet bedoeld voor spelletjes, maar U kunt bijvoorbeeld uw BASIC-programma's langzaam programmeren en snel gebruiken.

De gehele schakeling bestaande uit een IC, een kristal, een weerstand, vier condensatoren en zes dioden is gemonteerd op een heel klein printplaatje, die bovenop de Z-80 processor moet worden gemonteerd. Er moeten slechts vier draden worden gesoldeerd. Deze TURBO 7 MHZ kost slechts f 50.-- en is te bestellen bij Bas Kornalijslijper (02240-30613)

ONBOUW MSX-2 naar MSX-2+

Om te beginnen ben ik in het bezit van een Philips NMS 8250 met een geheugen van 256 KB op een aparte printplaat. Deze is nu ook omgebouwd naar MSX-2+. De 'ombouwer' vond het geen probleem dat ik een geheugen-uitbreiding bij iemand anders in de computer had laten zetten.

Nadat ik de computer terug gestuurd kreeg van de 'ombouwer' en ik de computer opstartte viel mijn één ding gelijk al op. Het MSX-logo gaat niet meer van onder naar boven, maar bij de MSX-2+ stand schuift vanuit de linker en de rechter zijde van het beeldscherm het MSX-logo naar het midden van het scherm. Onder het logo geeft de computer aan hoeveel geheugen er aanwezig is. Bij mij is dat dus 256 Kbytes. (Een MSX-2 herkent het geheugen niet). Na een tweede start met een externe memory mapper van 512 Kbytes geeft de computer netjes 768 Kbytes aan. (Op een MSX-2+ wordt het geheugen opgeteld, dit is echter niet het geval op een MSX-2).

MSX Basic version 3.0

Hier zijn een aantal nieuwe mogelijkheden toegevoegd zoals de setscroll functie, met deze functie is het mogelijk om met een klein regeltje een scroll te maken die prachtig en smooth over het beeld scrollt. Ook zijn er drie nieuwe schermen toegevoegd. Ook de functie toetsen zijn veranderd tot handige functies.

F1 - load " ; F2 - save " ; F3 - files ; F4 - list ; F5 - run ; F6 - color 15,4,4 ; F7 - copy ; F8 - files " ; F9 - dir ; F10 - cont

De drie nieuwe schermen.

Het gaat hier om de schermen 10, 11 en 12. (screen 9 bestaat niet) In deze schermen is het mogelijk om te digitaliseren. In scherm 12 is het zelfs mogelijk om alle 19268 kleuren te gebruiken, hierdoor wordt het digitaliseren optimaal. Deze schermen zijn echter niet geschikt om te tekenen

Er is ook nog een KANJI-mode toegevoegd. Deze biedt de mogelijkheid om met het normale PRINT-commando tekst op de grafische schermen kan zetten zonder dat men de regel "OPEN"grp:"AS#1" hoeft in te tikken. Wel moet men eerst kanji 0, 1, 2 of 3 intikken. De kanji mode bestaat uit vier lettertypen. Zo is nr 0 en 1 een groot formaat letter en de kanji nr 2 en 3 weer iets kleiner.

De basic compiler

De computer is ook nog voorzien van een basic compiler deze biedt de mogelijkheid om normale basic programma's 10 tot 100 maal sneller uit te laten voeren. Het voordeel van deze compiler is dat deze geen extra geheugenruimte in beslag neemt en dat deze in een fractie van een seconde kan worden

vervolg blz 3

Via de club is het mogelijk om uw computer om te laten bouwen. Alle prijzen zijn inclusief de verzendkosten heen en terug tenzij anders vermeld.

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2 (getest op 7 MHZ)

Philips 8220	naar	256 kB	fl.	175,--
Philips 8220	naar	512 kB	fl.	325,--
Philips 8230	naar	256 kB	fl.	200,--
Philips 8230	naar	512 kB	fl.	350,--
Philips 8235-00	naar	256 kB	fl.	125,--
Philips 8235-00	naar	512 kB	fl.	275,--
Philips 8235-00	naar	1024 kB	fl.	450,--
Philips 8235-20 / 8245	naar	256 kB	fl.	150,--
Philips 8235-20 / 8245	naar	512 kB	fl.	325,--
Philips 8235-20 / 8245	naar	1024 kB	fl.	550,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	256 kB	fl.	125,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	512 kB	fl.	275,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	1024 kB	fl.	450,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	2048 Kb	fl.	700,--
Sony F9	naar	512 kB	fl.	325,--
Sony F500	naar	256 kB	fl.	200,--
Sony F500	naar	512 kB	fl.	350,--
Sony F700	naar	512 kB	fl.	225,--
Sony F700	naar	1024 kB	fl.	550,--
Sony F700	naar	2048 kB	fl.	800,--
Sony G900	naar	256 kB	fl.	200,--
Sony G900	naar	512 kB	fl.	350,--

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2+

Sanyo Wavy 70	naar	128 kB	fl.	100,--
Sanyo Wavy 70	naar	256 Kb	fl.	175,--
Sanyo Wavy 70	naar	512 kB	fl.	250,--
Sony F XDJ 2+	naar	256 kb	fl.	175,--
Sony F XDJ 2+	naar	512 kB	fl.	325,--

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-TURBO-R

Panasonic A1ST	naar	512 kB	fl.	125,--
----------------	------	--------	-----	--------

OMBOUW VAN MSX-2 NAAR MSX-2+

Philips 8220-8230-8235-8245-8250-8255-8280	fl.	325,--
(Bij de Philips 8280 is het niet mogelijk om op screen 12 te digitalizeren, op screen 8 is dit echter nog wel mogelijk)		
Sony F9-F500-F700-G900	fl.	325,--
(D / F / P uitvoering)		

Ook kunt U uw computer geschikt maken voor het gebruik van een dubbelzijdige diskdrive. Dit is inclusief disk-drive, diskrom en kabel.

Philips 8230	fl.	250,--
Philips 8235-00	fl.	250,--
Philips 8235-20	fl.	250,--

U kunt ook een tweede diskdrive in laten bouwen.

Philips 8250	fl. 150,--
Sony G900	fl. 150,--

Externe drives (evt. met voeding) altijd in nette behuizing en kabel. De onderstaande prijzen zijn inclusief voeding.

Philips 8230	fl. 250,--
Philips 8235-00/20	fl. 250,--
Philips 8245	fl. 250,--

Sony F500	fl. 250,--
Sony F700	fl. 250,--

Panasonic A1ST MSX-TURBO-R prijs nog niet bekend

Ten slotte is het zelfs mogelijk om uw externe drive met diskinterface (Sony HBD-50) geschikt te maken voor dubbelzijdig gebruik. Dit is een zeer tijdrovende bezigheid. Een enkelzijdige drive is 1 cm korter dan een dubbelzijdige drive. De voeding moet oa. verplaatst worden. Hiervoor wordt dan ook een bedrag van fl. 275,-- in rekening gebracht.

Prijswijzigingen omhoog of omlaag onder voorbehoud !!!

U kunt contact opnemen met : Bas Kornalijslijper
Botter 114
1625 DH
Hoorn
Tel : 02290-30613

SCC met schakelaar

U wilt graag uw programma's gebruiken die met een SCC geluidchip werken. Hoe gaat U te werk ? U zet uw computer aan, steekt de cartridge erin en daarna het programma starten, hopen de dat alles goed werkt. De kans dat U uw video-chip opblaast is aanwezig. Bij een SONY HB-F700, PHILIPS 8230/35/45 is de kans veel groter dan bij de andere typen.

Hier is echter een oplossing voor gevonden. Bij mij kunt U een schakelaar in uw SCC-cartridge laten maken. Nu kunt U uw SCC-cartridge altijd in uw computer laten zitten en het spel blijft altijd behouden. Dmv. de schakelaar kunt U kiezen tussen het spel of alleen de geluidchip. En voor het bedrag van f 10,-- kunt U geen nieuwe video-chip kopen. Deze kosten altijd nog f 140,--.

Bas Kornalijslijper Tel : 02290-30613

Een 220 volts voeding in de MSX-TURBO-R

Zoals U waarschijnlijk wel weet is de MSX-TURBO-R een Japanse computer. In Japan wordt er gewerkt met een spanning van 110 volt. Hier gebruiken wij 220 volt. U kunt dit probleem op twee manieren oplossen. Ten eerste kunt U een transformator kopen en schakelt deze voor de interne voeding of U kunt ook een nieuwe voeding in de computer in laten bouwen. Alles zit in de computer, geen extra draden, geen kans op extra storingen. Voor het bedrag van f 35,-- heeft U dit niet te laten. U kunt contact opnemen met : Bas Kornalijslijper, tel 02290-30613

NIEUWE SOFTWARE UIT JAPAN

Uit Japan komt de laatste tijd bijzonder veel nieuwe software. Hieronder een lijst met een kleine uitleg van de software, want titels alleen zullen U weinig zeggen. Deze titels zijn dus binnenkort in Nederland te verwachten.

- PALAMEDES - Een TETRIS-achtig blokjes spel van HOT-B.
- COLLUMS - Dit TETRIS-achtig spel was een groot succes op de SEGA spelcomputers. REMO-Games brengt het spel uit voor de MSX.
- FRAY - Een shoot-'m-up versie van Xak, uitgebracht door MicroCabin. Er is een MSX-2/2+ versie en een MSX-TURBO-R versie uitgebracht.
- XAK II - Het legendarische vervolg op XAK van MicroCabin.
- SEED OF DRAGON - Een prachtig arcade adventure voor de MSX-TURBO-R van Riverhill software.
- FLEET COMMANDER 2 - Een duikboot/oorlog simulatie van Ascii. Zeer veel Japanse tekst in dit spel.
- MSX-VIEW - Een Desk Top Publisher systeem voor de MSX-TURBO-R van Ascii. Vanuit de MSX-VIEW-SHELL kunnen diverse professionele programma's zoals databases, tekstverwerkers en spreadsheets met elkaar communiceren. Dit programma werkt zelfs met de HAL Handy Scanner.
- WIZARDRY III - Na Wizardry, Wizardry II is er nu ook Wizardry III. Door het vele Japans is dit een zeer moeilijk adventure. Dit programma is door Ascii uitgebracht en is geschikt voor zowel MSX-2, MSX-2+ als MSX-TURBO-R.
- MIDI-SAURUS - Eigenlijk is dit geen software, maar hardware. Met MIDI-Saurus van Bit? kunnen alle MIDI instrumenten worden aangestuurd. Er zijn al enkele programma's die werken met MIDI. Dit zijn : Famicle Parodic 2, Seed of Dragon en Synth-Saurus 3.0. Deze MIDI-interface is te zien op één van de volgende clubdagen.

- SYNTH-SAURUS 3.0 - Dit is een verbeterde versie van Synth-Saurus 2.0. Dit muziekprogramma werkt alleen met de MSX-Music (FM-PAC). Synth-Saurus 3.0 zal in tegenstelling tot 2.0 ook met MIDI werken.
- EMERALD DRAGON - Een heel mooi, maar erg moeilijk Role Playing Game van Glodia. (oa. van Testament)

 Diskdrive versnellen

Heeft U een Sony HB-F700 of een Philips NMS 8250/8255/8280 dan is het mogelijk om uw diskdrive te versnellen. Sneller laden en saven. Uw diskdrive gaat 80 % sneller. U kunt dit zelf inbouwen of U kunt dit laten doen. Er wordt een nieuwe diskrom in uw computer geplaatst. U betaalt f 25,-- voor een diskrom. Wilt U zelf liever niet uw computer openschroeven, dan kunt U dit ook laten doen. Hiervoor worden geen extra kosten in rekening gebracht. Bel hiervoor : Bas Kornalijslijper, tel : 02290-30613

 SCC-cartridges uit voorraad leverbaar

Het is zeer moeilijk om nog aan SCC-cartridges te komen. Via de tweedehands markt kom je er nog wel eens één tegen. Hiervoor betaal je al gauw f 50,--. Eén van mijn contacten heeft nog nieuwe cartridges op voorraad liggen. Hierbij gaat het om het spel CONTRA (GRYSOR) van KONAMI. De prijs is f 75,--. Wilt U ook in het bezit komen van zo'n fantastische cartridge neemt U dan gerust contact op met Bas Kornalijslijper, Tel : 02290-30613.

 Software voor de MSX-2+

Hieronder staat alleen de software vermeld die werkt met het grafische gedeelte van de MSX-2+. Er zijn zeer veel basic programma's en ook zeer veel demo's met foto's in screen 12. Op verschillende disc-stations staan ook diverse MSX-2+ programma's.

F1-spirit 3D special (MSX-2+ spel)
 Laydock II, the last attack (MSX-2+ spel)
 Twinkle Star (MSX-2+ spel)
 Twinkle Star II (MSX-2+ spel)
 Starship Rendezvous (veel MSX-2+, werkt ook op MSX-2)
 Golvellius 2 (MSX-2+ scroll en demo)
 Super Cooks (MSX-2+ scroll)
 Doozle (Nederlands tekenprogramma voor screen 12)
 Graph-Saurus (tekenprogramma met screen 12 functie)
 Midgarts (MSX-2+ spel)
 Quinple (MSX-2+ demo, spel werkt ook op MSX-2)
 Nyanle (MSX-2+ demo, spel werkt ook op MSX-2)

De SONY digitizer HBI-V1 is zeer geschikt voor het gebruik op een MSX-2+.

Vincent Ligteringen, Jeroen Muis

FM-PAC ingebouwd!

Wat is er makkelijker dan dat u de FM-PAC altijd in uw computer hebt zitten? U krijgt dan ook weer een slot vrij!

Wij bouwen voor u de YAMAHA YM 2413 chip in. U kunt dan beschikken over al de muziekmogelijkheden van de FM-PAC, dus ook de MSX MUSIC BASIC kan gebruikt worden. (Geén SRAM)

Het werkt ook op de 7 MHz en is in te bouwen in alle MSX 1 & 2 computers.

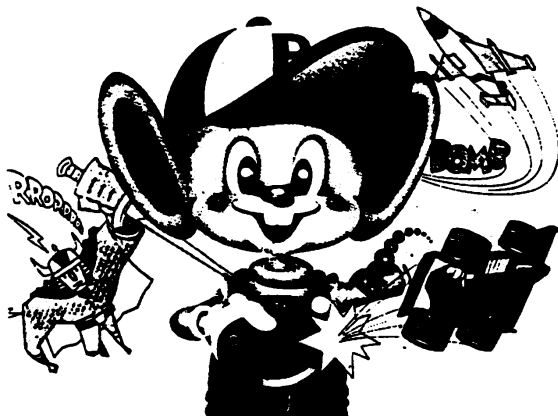
Het wordt geleverd met een handleiding voor de MSX MUSIC BASIC en u krijgt 3 maanden garantie.

De prijs is f 160,00

Inbouw op afspraak.

Bel met de MSX-Club Gouda, [redacted]

De YAMAHA YM 2413 chip is ook los verkrijgbaar.

品番 SW-M004 取扱説明書

Bovenstaande advertentie is afkomstig van MSX-CLUB GOUDA. De FM-PAC ingebouwd, dit is een zeer goede oplossing voor diegenen die nog geen FM-PAC hebben of die liever een slot vrij willen hebben. Dus heb ik MSX-CLUB-Gouda gebeld of ze interesse hebben voor het ombouwen van MSX computers voor onze club. Dit was geen probleem. Maar de prijs was niets aan te veranderen, integendeel de prijs wordt zelfs hoger, omdat er ook nog porto-kosten bij komen voor de heen-en terugreis van de computer.

Is het inbouwen bij iedere computer mogelijk?

MSX-CLUB GOUDA: "Ja, dit is mogelijk bij iedere MSX-computer. Op een MSX-2+ is het onzin, want daar zit al een FM-PAC in. Maar de computer moet nog wel helemaal standaard zijn. Op een computer met teveel geheugen hebben wij geen ruimte meer om de onderdelen erin te krijgen en in een MSX-2 omgebouwd naar MSX-2+ is dit helemaal niet mogelijk."

Verder hebben wij vernomen dat dit ook niet op iedere MSX-1 mogelijk is. Tevens blijkt dat niet alle software niet meer wil werken. Het moet dus mogelijk zijn om de FM-PAC uit schakelen. Hoe MSX-CLUB GOUDA dit gedaan heeft weet ik niet.

Maar voor diegenen die dit wel graag willen is er toch nog een oplossing. Elders in dit blad vindt U een advertentie voor het ombouwen van computers. Diegene die dat voor ons doet is zelf ook bezig met de ingebouwde FM-PAC. Deze wordt echter wel schakelbaar. Ik wacht dit met spanning af en zodra ik meer weet krijgt U dit zo snel mogelijk te weten.

* Er wordt geen FM-PAC ingebouwd maar MSX-MUSIC. Een FM-PAC is MSX-MUSIC en S-RAM.

ingeladen met de commando BC. (Deze bevindt zich in de diskrom). Een klein voorbeeld:

```
10 BC
20 SCREEN 12
30 TURBO ON
40 FOR X=0 TO255
50 LINE (X,0)-(X,211),0
60 NEXTX
70 TURBO OFF
80 GOTO 170
```

De ombouw

De computer wordt netjes omgebouwd naar de MSX-2+. Er lopen dus geen draden her en der door de computer. De oude MSX-2 video-chip wordt eruit gehaald en er wordt een nieuwe video chip de V9958 ingezet. Dit gebeurt zeer nauwkeurig, zodat het losgaan van de chip onmogelijk is. De soldeerpunten van de video chip zijn mooi strak afgewerkt, er zitten geen grote klodders tin op de pootjes. Ook is er aan de achterkant van de computer een schakelaar bijgebouwd, deze dient de mogelijkheid om uw computer in de normale MSX-2 stand terug te schakelen. Bovenop de Basicrom wordt de nieuwe Basicrom gesoldeerd. U krijgt tevens een nieuwe diskrom, hierin bevindt zich ook de basic-compiler.

Conclusie

Het hele ombouw gebeuren is perfect afgewerkt en ik heb geen enkel foutje kunnen ontdekken. De MSX-music/FM-PAC behoort niet tot de standaard MSX-2+, maar binnenkort is het bij ons ook mogelijk om deze ook in te bouwen. De prijs voor de ombouw naar MSX-2+ is f 325,-. Dit vind ik persoonlijk niet te duur. Maar één ding vind ik erg jammer, er is helaas niet zoveel goede software speciaal voor de MSX-2+ geschreven. Het spel 'F1-spirit 3D special' wil op een Philips 8250/55/80 alleen werken in combinatie met MSX-DOS 2.20.

Vincent Ligteringen

Te koop : TASWORD MSX-1 op cassette met Nederlandse
handleiding. f 15,--. Tel : 02290-38480

Te koop : CD van MADONNA, The first album, Japanse versie. f
40,-- Tel : 02290-30613

Te koop : TASWORD MSX-1 op disk met nederlandse handleiding
in stevige ringband. f 22,50. Tel : 02290-30613

Te koop aangeboden : MSX-1 computer, SONY HB 201P met
data-cartridge die werkt met het ingebouwde
kaartenbakprogramma, pauzetoets, ingebouwde joystick.
Z.G.A.N. in doos. f 175,-- Tel : 02290-30613

Te koop aangeboden : MSX-2 computer, SONY HB-F9P. Inclusief
het programma MEMOVISIE. Bel voor inlichtingen 02290-30613.

Dringend gezocht : RS-232 interface. Ik bied een goede prijs.
Bel nu : 02297-3443 (Hayo)

Te koop : AACKOTEXT II op disk en cassette samen in een luxe
map met Nederlandse handleiding. f 25,--. Tel : 02290-30613

Gezocht : ROLAND MT-32 synthesizer-module of een soortgelijke
tel : 02297-3443

Gezocht : TRACTORFEED voor PHILIPS printer VW-0030 of NMS
1431. Tel : 02290-40461

Te koop : PHILIPS VG-8020 MSX-1 computer incl. kabels, demo-
cassette en doos. f 100,--. Tel : 02286-1947

Te koop aangeboden : MSX-2, PHILIPS NMS 8280 video-computer,
2 drives, snelle diskrom en geluidsaanpassing voor SCC en
FM-PAC. Evt. met Music-module, FM-PAC en/of SCC. P.N.O.T.K.
Tel : 02291-1103

Te koop aangeboden : Metal Gear (ROM) f 40,--. Rastan Saga
(ROM) f 40,--. In één koop f 75,--. Tel : 02291-1103

Te koop : EDDY II cartridge, werkt op MSX-1, alles in
originele staat, f 35,--. Tel : 02290-38480

U kunt ook een advertentie plaatsen. We hebben de prijs erg
laag gehouden, zodat iedereen het kan betalen. De prijs is
slechts f 1,-- per advertentie.
Heeft U zelf een programma gemaakt, Biedt U aan om
bijvoorbeeld computers om te bouwen, dan komt U niet in
aanmerking voor bovenstaande advertenties. U kunt dan een
grotere advertentie plaatsen. Bv. een advertentie op
A4-formaat. Hiervoor betaalt U slechts f 10,--.

U kunt de advertenties inleveren op de clubdagen of U kunt
deze telefonisch doorgeven.

Bas Kornalijslijper
Tel : 02290-30613